

TYPE VOER IS MINDER VAN BELANG TOT AAN SPENEN

Vroeg vast voer aanbieden loont

Tekst: Wilma Wolters

De jongste lammeren krijgen vaak nog niet de beschikking over vast voer.

Toch blijkt dat het aanbieden van krachtvoer en/of ruwvoer vanaf 2 weken

leeftijd een positief effect heeft op de groei, voeropname en

pensontwikkeling van het lam. Verder blijkt de methode van voer

verstrekken hierop minder van invloed in de melkperiode.

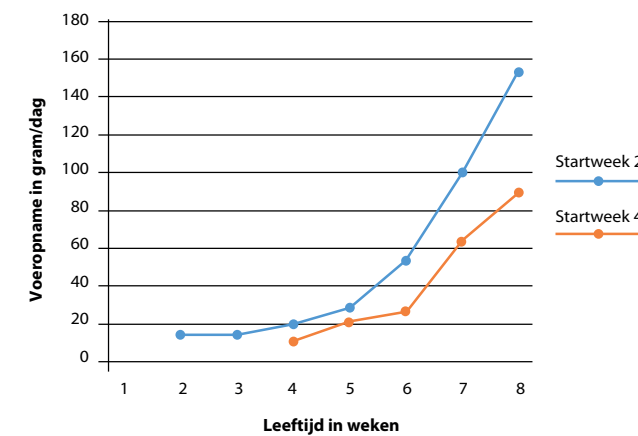
Onderzoekers Anne-Riet Boerenkamp en Elly Docters van Leeuwen van Geiteninnovatiecentrum De Mekkerhof noteerden in de lammerperiode van februari 2020 de voeropname en groei van 186 lammeren (geitjes en bokjes) die op 2 of 4 weken leeftijd de beschikking kregen over vast voer. Daarnaast werd de pensontwikkeling van deze dieren bekeken. De lammeren werden ingedeeld in vijf groepen en elke groep kreeg op een andere manier vast voer verstrekt. Op het moment van spenen (\pm 8 weken leeftijd) zijn de bokjes van alle groepen geslacht en is het pensgewicht en de pensomtrek bekeken. Uiteindelijk zijn zo 52 pensen bekeken. De bokjes zijn in het onderzoek volledig op dezelfde manier behandeld als de geitjes.

Vroeg kennismaken met vast voer

Een lam dat vanaf 2 weken leeftijd vast voer krijgt voorgeschoteld, neemt in de totale melkperiode 82 procent meer voer op dan een lam dat vanaf 4 weken vast voer krijgt. De startweek 2-lammeren namen 1,2 kg meer voer op (2,7 kg totaal) en de lammeren die vanaf 4 weken vast voer kregen namen in totaal 1,5 kg op. “Je ziet dat de startweek 4-lammeren in hun voeropname ongeveer die 2 weken achter blijven lopen gedurende de hele melkperiode”, aldus Boerenkamp.

Al ‘kennismaken’ met vast voer op 2 weken leeftijd heeft dus een positieve invloed op de voeropname van een lam. “Voor de geitenhouder voelt het vaak de eerste weken alsof er voor niks gevoerd

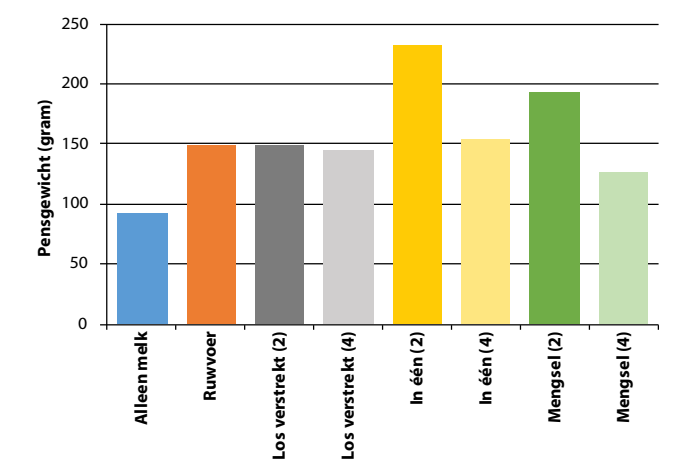
VOEROPNAME BIJ VAST VOER VANAF WEEK 2 EN 4

Lammeren die vanaf week 4 vast voer krijgen, lopen in hun voeropname ongeveer 2 weken achter bij lammeren die al vanaf 2 weken voer krijgen.

Bron: De Mekkerhof

PENSGEWICHT PER VOERMETHODE

Het pensgewicht van lammeren per methode van voer verstrekken. NB: Los verstrekt vanaf 2 weken valt lager uit dan verwacht. Wellicht heeft selectie van het voer hier een rol gespeeld.

Bron: De Mekkerhof

wordt. Toch blijkt dit kennismaken al bij te dragen aan het realiseren van een hogere voeropname in de melkperiode.” Docters van Leeuwen voegt toe: “Deze lammeren hebben twee weken langer de tijd en kans om zich aan vast voer aan te passen en de pens te ontwikkelen. Die tijd blijkt erg belangrijk.”

Door de hogere voeropname groeien de lammeren die op 2 weken starten met vast voer sneller. Hoewel het verschil niet significant werd in het onderzoek, was het groeiverschil tussen beide groepen 7 procent. Lammeren op startweek 2 groeiden in de melkperiode gemiddeld 211 gram per dag, lammeren op startweek 4 groeiden 197 gram per dag. De hogere opname van vast voer leidde dus niet tot een aanzienlijk verschil in groei. Docters van Leeuwen legt uit: “Op deze leeftijd wordt de groei vooral bepaald door de melkopname. Melk zorgt voor groei. Eigenlijk best verrassend dus dat lammeren die meer vast voer eten, harder blijken te groeien.”

Pensgewicht ook hoger

Boerenkamp en Docters van Leeuwen bekeken van 52 pensen de omtrek en het gewicht. De omtrek werd gemeten inclusief de pensinhoud, het pensgewicht werd vastgesteld zonder de inhoud van de pens. De pensomtrek blijkt nagenoeg even groot tussen de lammeren op startweek 2 en 4. Het pensgewicht verschilde echter wel aanzienlijk; lammeren op startweek 2 hadden 30 procent meer pensgewicht dan lammeren op startweek 4. Docters van Leeuwen hierover: “Dit zou kunnen betekenen dat de penswand van de

startweek 2-lammeren meer ontwikkeld is op het gebied van dikte van de penswand – spieren dus – en/of penspapillen.”

Voermethode nauwelijks invloed

De vijf verschillende methodes van voer verstrekken hebben slechts voor kleine, numerieke verschillen tussen de groepen gezorgd. Eén methode sprong er wel duidelijk uit: alleen melk. “Het is niet goed voor een lam om tot aan spenen alleen melk te krijgen. We hebben deze groep enkel meegenomen als negatieve controle: om de pens die helemaal geen vast voer krijgt tot aan spenen te bekijken. We verwachtten daar een mindere ontwikkeling van de pens en dat was ook zichtbaar. Daarbij zagen we dat deze lammeren haarballen in de pens hadden, duidelijk een teken van afwijkend gedrag.” De verschillende methodes van voer verstrekken blijken veel minder invloed te hebben op de groei van de lammeren, de voeropname, de pensomtrek en pensgewicht dan de verschillende startmomenten. “Voer aanbieden vanaf 2 weken leeftijd is het belangrijkste advies. Dat leidt tot een hogere groei, hogere voeropname en een hoger pensgewicht. Tot het speenmoment lijkt het minder van belang op welke manier – los verstrekt, gemengd of alles ineens – het vaste voer verstrekt wordt”, aldus de onderzoekers. “We hebben dit na spenen niet bekeken, maar we kunnen ons voorstellen dat dan de methode van verstrekken van het vaste voer een grotere rol gaat spelen, omdat de lammeren dan volledig afhankelijk zijn van vast voer.”

VIJF GROEPEN

De lammeren in de proef waren ingedeeld bij een van de volgende voermethoden:

- alleen melk (negatieve controle)
- alleen ruwvoer
- los verstrekt; hierbij zijn kracht- en ruwvoer naast elkaar in de voergoot aangeboden
- ineens; een krachtvoer waar geen ruwvoer naast gevoerd hoeft te worden
- mengsel; kracht- en ruwvoercomponenten zijn gemengd aangeboden